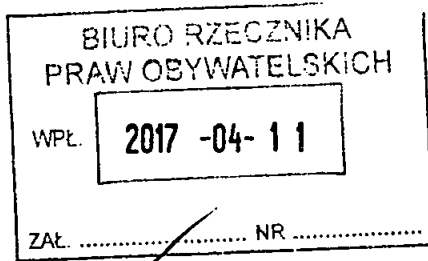

DP-WL-0231-12/2016 WR

Warszawa, dnia 7 kwietnia 2017 r.

Pan

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

Pan

Marek Michalak

Rzecznik Praw Dziecka

Szanowny Panowie Rzecznicy

W odpowiedzi na uwagi zgłoszone do projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniającego rozporządzenie w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb przez Rzecznika Praw Obywatelskich pismem z dnia 16 stycznia 2017 r., sygn. KMP.022.3.2016.RK oraz Rzecznika Praw Dziecka pismem z dnia 26 stycznia 2017 r., sygn. ZSR.422.33.2016.MK, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Odnosząc się do kwestii obecności funkcjonariusza Policji w czasie spotkania ustanowionego obrońcy z nieletnim przebywającym w policyjnej izbie dziecka, zwanej dalej „PID”, uprzejmie informuję, że podtrzymuję dotychczasowe stanowisko resortu spraw wewnętrznych i administracji. Należy bowiem podkreślić, że – co do zasady – nieletni przebywa w PID na etapie prowadzonego postępowania wyjaśniającego, a więc w czasie, gdy prowadzone są wobec niego czynności wyjaśniające. Istotny w tym przypadku wydaje się przede wszystkim art. 21a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2016 r. poz. 1654), z którego wynika, że postępowanie w sprawie nieletniego ma na celu ustalenie, czy istnieją okoliczności świadczące o demoralizacji nieletniego lub czy nieletni popełnił czyn karalny, a także ustalenie, czy zachodzi potrzeba zastosowania wobec nieletniego środków przewidzianych w ustawie. Umożliwienie zatem nieletniemu kontaktu z osobami przez niego wskazanymi, w tym obrońcą, bez obecności funkcjonariusza Policji w trakcie spotkania w PID, mogłoby skutkować zakłóceniem prawidłowego toku postępowania. Nie można bowiem wykluczyć sytuacji, w której nieletni sprawca czynów karalnych, dążąc do uniknięcia odpowiedzialności za swoje czyny, będzie wpływał na zeznania świadków. Ponadto, podczas odwiedzin może dochodzić do przypadków przekazywania nieletnim przedmiotów, których posiadanie w PID jest zabronione, w tym takich, które mogą być wykorzystane np. do zamachu na życie lub zdrowie nieletniego, ewentualnie innych osób przebywających w placówce. Argument Rzecznika Praw Obywatelskich odwołujący się do specyfiki i charakteru zawodu adwokata wydaje się być niewystraszający do zmiany stanowiska w tym zakresie.

Projekt rozporządzenia, w § 8 w ust. 1 pkt 9 załącznika nr 12, ustanawia obecnie prawo nieletniego do żądania kontaktu z obrońcą, rodzicami lub opiekunem. Regulacja ta jest zgodna z treścią art. 32g § 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, który nie przewiduje możliwości inicjowania kontaktu z nieletnim przez te osoby. Z uwagi na fakt, że przedmiotem prac legislacyjnych jest rozporządzenie, a nie powyższa ustawa, propozycja Rzecznika Praw Obywatelskich w tym zakresie nie może zostać uwzględniona.

Formułując wniosek odnośnie wyposażenia pomieszczeń sanitarnych Rzecznik Praw Obywatelskich nie przedstawił konkretnych rozwiązań, które w jego ocenie zasługiwałyby na uwzględnienie w projektowanych przepisach. Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że w większości PID stosowano rozwiązania, które ingerowały w prawo nieletnich do poszanowania ich intymności i godności osobistej. Należy jednak przypomnieć, że w reakcji na powyższą uwagę Dyrektor ówczesnego Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KGP wystosował w 2015 roku pismo zalecające Komendantom Wojewódzkim (Stolecznemu) Policji zaopatrzenie PID w niezbędne wyposażenie, celem zapewnienia nieletnim poczucia intymności. Zalecenia te są realizowane w miarę posiadanych środków finansowych poprzez sukcesywne doposażanie pokoi sanitarnych w zasłony lub przepierzenia. W świetle informacji przedstawionych przez Policję, stwierdzenie przez NIK niewłaściwych rozwiązań w 61% policyjnych izb dziecka, prawdopodobnie wynika z faktu, że zalecenia KGP nie zostały jeszcze wdrożone we wszystkich PID. Nie jest to natomiast efekt braku odpowiednich regulacji prawnych. Za przedstawioną oceną przemawia fakt, że w części PID odnotowano standard oczekiwany przez organ kontroli. Istnieją zatem uzasadnione podstawy do prognozowania, że dla uzyskania efektu postulowanego przez NIK, wystarczające może okazać się dokończenie wdrażania ww. zaleceń.

Odnosząc się z kolei do zagadnienia dotyczącego procedur umożliwiających złożenie przez nieletniego skargi w sposób samodzielny i swobodny, wskazać należy, że zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 8 *Regulaminu pobytu w izbie* (stanowiącego załącznik nr 12 do rozporządzenia) nieletniemu umieszczonemu w izbie zapewnia się możliwość składania próśb, skarg i wniosków do kierownika izby lub wyznaczonego przez niego policjanta. Jest to uprawnienie przysługujące każdemu nieletniemu przebywającemu w PID, odpowiadające przyjętej w art. 63 *Konstytucji RP* i znajdującej rozwinięcie w przepisach Działu VIII ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* – zasadzie powszechności prawa do składania skarg i wniosków. O powyższym prawie nieletni są informowani w momencie przyjmowania do PID (§ 1 ust. 1 pkt 1 lit. a i pkt 2 *Regulaminu pobytu w izbie*).

Jednocześnie uprzejmie informuję, że projekt został skierowany do Rządowego Centrum Legislacji z wnioskiem o zwolnienie z obowiązku rozpatrzenia przez komisję prawniczą.

z powodzeniem
MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI
z up. Sebastian CHWAŁEK
Podsekretarz Stanu

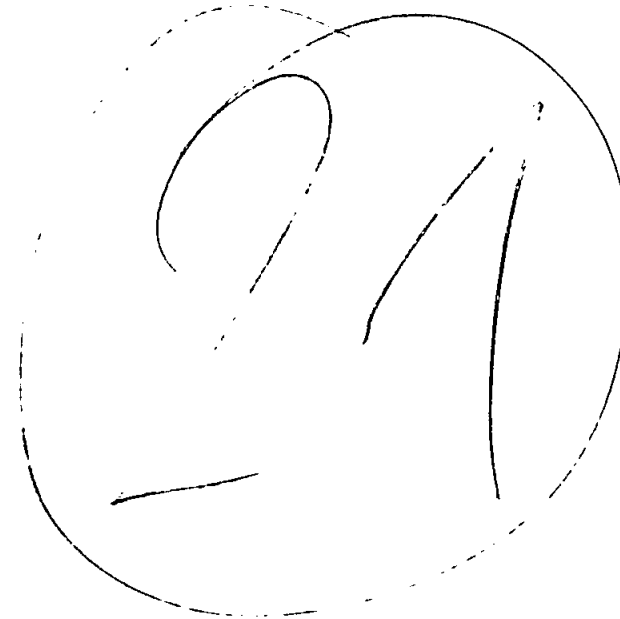
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
i Administracji
Departament Prawny

L.dz. DP-WL-0231-12/2016/WR

MSWiA

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPL. 2017 -04- 11
ZAL. NR

BIURO RZECZNIKA PRAW
OBYWATELSKICH
ALEJA SOLIDARNOŚCI 77
00-090 WARSZAWA

1006747 - 207967 - 21 - R